ב) כריתות כח. עירובין לז. יומא

מא., ג) ל"ל לדמי. יעב"ך, ד) בס"א: וילכו, ה) ל"ללרנב"י,

נוסחת הריב"ן

אז היכירא: בז ועולה ושלמים:

ה] דלנורך: ו] הפרישן: ז] ודמי

חטאת ילכו לים המלח: חז ורב

הגהות הב"ח

(h) רש"י ד"ה ולח נמקנתן שהרי דמי שלמים ביניהן

ואיכא למימר שלמים הו

הס"ד ואח"כ מ"ה אבל וכו" הס"ד ואח"כ מ"ה אבל וכו" יקרצו כדתני מתניתין: (3) ד"ה מ"ט דרצון דרב

הגהות הגר"א

[א] גמ' והשאר יפלו לנדבה

ומועלין בהן אר"ה כו' כל"ל

וכ״ה בתוספתה (ושבינתיים

הוהות מהר"ר

רנשבורג

אם רש"י ד"ה ומועלין בכולן אוכו' מועלין בדמים. נ"ב ר"ל וכו' מועלין בדמים.

ה"ה הכא אע"ג דמת הוי כלא

מת שהרי ראוי להקרבה דיפלו

וכו׳ שאם נאכל א׳ מהם. נ״ב

ופי לנה להוכל לו היסטר לל ר"ל גבי סחומה דינה הכי ועי" לעיל דף יב. א"מ:

ג] תום' ד"ה והשאר וכו' או

עולה או חטאת. תי' חטאת נמחק ונ"ב שלמים: ד] תום'

ד"ה והשאר וכו' כדאית ליה

מקרא כל"ל: ה] תום' ד"ה אבל וכו' כמו שבמפורשין

דלעיל נ"ב עמוד א' בד"ה

ו] בא"ד דמאי שנא תמימים

נמחק. ונ"ב ונקיבה: ז] בא"ד מיד כשיקנה הקרבנות עלמן כל"ל:

דהכא וההוא. מי

3"6

נחמן ורב נחמן בר דאמרי:

תמימה: ד] אבל אם:

עין משפם נר מצוה

א מיי׳ פ״ט מהל' נזירות הל' ו ופ״ד מהל' מעילה הל' ג סמג עשין רי: ב מיי׳ פ״ד מהל׳ מעילה שם ופ״ט 82 מהלי מירות הלי ז: מב ג ד מיי פ"ט מהלי נזירות הל"ה: בוג ה מיי פ״ה מהלי פסולי מוקדשין הלי יא ופ״ח . שם הל״ח:

מוסף רש"י

אין הקינין. של כל מחוסרי כפרה. מתפרשות. איזו עולה ואיזו מטאת (ערוביו לז. יומא בעלים. שאמרו נשעת לקיחה זו אני לוחח לעולה וזו לחטאת ווי מפי פוקח כשוכם זוו מוסמת (ערובין לז:). אם כשקנאן אמר זה אני לוקח לעולה ואת זה לחטאת, שוב אין הכהן יכול לשנותן בעשייתן, ואם שינה פסול, ואם כשקנאן לא פירש, אע"פ שהרא להם שם לאחר מכן, אין שם חל עליהם ויכול מכן, אין שם חל עליהם ויכול הכהן לשנותן (יומא מא. ובעי"ז רריחוח כח.). אי בעשיית אבל אם לקחום סתם בהן. מכני מם נקמום סמם ואחר כך קרא עליהן שם אין השם חל עליהן ויכול הכהן לשנותם (ערובין לז.) שאם לא הפרישוה הגעלים נשעת לחיחה יכול הכהו לעשות איזה בן מה שרלה עולה וחטאת, ואף על גב דהפרישוה בין לקיחה לעשייה לא קבעו השם ויכול כהן לשנותן ולעשות את החטאת עולה (כריתות כח.).

פי' הרא"ש והשאר לשאר נזירותי. דמי חטאת ילכו לים המלח. ובמת איירי ובתוס' תני בהדיא ומת: ומועלין בכולן ואין מועלין במקצתן. נראה לאו דוקא בכולז אלא נו אה לאו דוקא בכולן אלא ברובן: והשאר לנדבה. דדמי חטאת מעורבין בהן: ומועלין בכולן. משום דמי חטאת בכולן. משום דמי חסאת ואין מועלין במקצתן דאין מעילה בדמי שלמים: לא שנו אלא מעות. הא דאמר שנו אלא מצווני הא האמו ר"י הלכה הוא בנזי׳ דיפלו לנדבה היינו דוקא במעות או בדבר העומד לימכר לאלתר במעות אבל בהמה לא. שאם הפרישה בהמה בין . א' ביז ג' ואמר אלו לקרבנות א בין ג ואפון אלו לקובנות נזירותי לא אמרי׳ אם מת או היפר דיפלו לנדבה. אלא הוי כחטאת מפורשת שנתערבה בחסאת כפוז שות שמתפובה בעולה ושלמי׳ דימותו ואם דמים ילכו לים המלח. דלא נתקבל הלכה אלא למעות [או] בדבר העומד לימכר לאלתר במעות. לא שנו אלא תמימה לא שנו דבהמה^(†). לא מיירי בבהמות הראויות לקרבנות נזיר כגון כבש יקיבמוז נוז כגון כבט וכבשה ואיל. דא״כ היכי בעי רב שימי בר אשי לפלוגי בהא ולמימר דבהמה לא רפשיטא היא. דא״א להיות בהם תערובת דכבשה על כרחיך חטאת היה וכבש עולה ואיל שלמים כדקאמר רשב"ג בסמוך הפריש ג' בהמות ולא פירש הראוי לחטאת תקרב חטאת. אלא מיירי בבהמה שאינה ראויה לקרבנות נזיר כגון ג' פרים ין בנות מין בגון אינה או פר א' דכיון שאינה עומדת לימכר לאלתר שצריך לרעות עד שתסתאב כרבנן דר"ש דאמרי' בפ' ואלו קדשים המפריש נקבה לאשם קו שים המפריש נקבה לאשם תרעה עד שתסתאב וכו' ר"ש אומר דתמכר בלא מום לא הוי כמעות והוי כמפורש׳ שנתערבה וכי מת או הפר ג) לא תמות. אבל בעלת מום הוי׳ כמעות משום דעומדת

תניא כוותיה דרכא אלו לחמאתי והשאר לשאר נזירותי דמי

חשאת ילכו לים המלח. [ובמת] מיירי ובתוספ' (פ״א דמעילה) גרסי׳ בהדיא ומת: והשאר חציו לעולה וחציו לשלמים. דודאי עומדין לשניהם דכיון דאמר והשאר לשאר נזירותי הוי כאילו אמר

תגיא כוותיה דרבא **אלו לחטאתי והשאר

לשאר נזירותי דמי חמאת ילכו לים המלח

והשאר יביא חציו לעולה וחציו לשלמים

ומועלין בכולן ואין מועלין במקצתן יאלו

לעולתי והשאר לשאר נזירותי דמי עולה

יביאו עולה ומועלין בהן והשאר יפלו לנדבה ומועלין או בכולן ואין מועלין במקצתן א"ר

הונא אמר רב לא שנו אלא מעות אבל

בהמה הרי היא כמפורשת אמר ר"ג הא

דאמרי בהמה הרי היא כמפורשת לא שנו

אלא תמימה יאבל בעלת מום הרי היא

כסתומה אבל נסכא לא ור"נ בר יצחק

אמר יאפי' נסכא אבל סואר של קורות

לא א"ל רב שימי בר אשי לרב פפא

מאי מעמייהו דרבנן דאמרי מעות ולא

בהמה ולא נסכא מעות ולא סוורא אלא

מעתה מעות ולא עופות וכי תימא ה"ג

אלא הא ידאמר רב חסדא האין הקינין

מתפרשות אלא אי בלקיחת בעלים אי

בעשיית כהן אמאי הא מעות גמירין לה

להרבנות נזירותי דאינו יכול ולהביא מכל] המעות א' מהן או עולה או בן חטאת כדפרישית (לעיל עמוד א' ד"ה ולאפוקי) [ואין לו תקנה עד] שיביא [ב'] בהמות ומחלל המעות עליהם ואומר בכל מקום שיש בהם דמי עולה יהיו מחוללים על בהמה זוי וכי גמירי דיפלו לנדבה היינו דוהא כשדמי חטאת מעורבים בהן: ומועלין בכולן. אם נשתמש² בדמי עולה שיש בהם מעילה ולאו דוקא בכולן דה״ה ברובן דא"ח (אי) דליכא בהן דמי עולה: ואין מועלין במקלחן. דשמא כל הנד מעום דשלמים נינהו ודדמי שלמים אין מועלין מידי דהוה אשלמים מחיים: יפלו לנדבה. שהרי והשאר דמי סטאת מעורביו

בהן והלכה היא במיר ולר"ש בן לקיש כדאית ליה ד]: ומועלין בכולן. בשביל דמי חטאת המעורבין בהן והן בני מעילה: ואין מועלים במקלתן. כי אותו מקצת ראוי לבוא כולו שלמים והקשה הר"ם [דלמה] לא ימעלו אפילו במקצת כיון דנופלין כולן לנדבה דהיינו עולת קיץ למזבח

משתמש לה בדמי עולה ולריך לומר דעד שעת הקרבה שמקריבו לעולה לא נפק משם שלמים שהיו עליהם עד הנה:

אבל בחמה הרי היא במפורשת. ולכאורה איירי בנהמה דחזיא ליה לנזיר כמו כבשה שקריבה חטאת וכבש שקרב עולה ואיל שקרב שלמים וכמפורשין: דקאמר רב הונא היינו שיקריב כל אחד קרבנו בדיניה וקמ"ל רב הונא נהי דלא פירש זה לחטאת זה לעולה זה לשלמים מ"מ קריבי כל חד וחד כי דיניה ולא נראה דא"כ מאי קמ"ל רב הונא והא מתני׳ היא דמייתי בסמוך רשב"ג אומר הביא ג' בהמות ולא פירש כו' ועוד דמסתמא איירי רב הוגא בהך מיעוטא דבהמה דממעט נמי ממעות דהיינו נסכא וסואר קורות דלא חזי להקרבה לכ"נ דאיירי בבהמה דלא חזיא לנזיר כגון ג' פרים או ג' שעירים דבנזיר איל וכבש וכבשה הוא דאיכא והא דקאמר רב

הונא כמפורשת ר"ל כמפורש' בתערובת מאותן פולן כמו שבמפורשין דלעיל הן גבי אלא אפילו לחטאתו ולעולתו ולשלמיו מפורשין הן דהוי פירושו מפורשים בתערובת דמיין? והולכין לאיבוד וא״ת כיון דמיירי בבהמה דלא חזיא לנזיר בהקרבה כדפרישי׳ אלא כגון שלשה פרים או שלשה שעירים מה לי בעלי מומין מה לי בתמימים כי היכי דבעלי מומין חשיב סתומין הכי נמי בתמימים וי"ל דתמימים⁸ ודאי אע"ג דלא חזיא להקרבה לנזיר כ"א לדמי מ"מ חל עליה קדושת הגוף [דאינה] נפדית בלא מום מידי דהוה אמקדיש זכר לדמיו שלא הקדיש הדבר עצמו לעולה אלא לקנות בדמיו לעולה דהיינו לדמי עולה דקדוש קדושת הגוף ואם תאמר ומי דמי התם בידו להקדישן קדושת הגוף לעולה גופה אבל הכא אין בידו להקדישן לנזירות דהא לא חזיא כדפרישית וי"ל דסבר לה כרבנן דתמורה (דף יע:) דאמרי המפריש נקבה לאשם אע"ג דלא חזיא לאשם שהוא בא זכר מ"מ חל עליה קדושת הגוף דבעי מום לפדות עליה ואם תאמר סוף סוף קשה דמאי שנא ממימים דהכא יו וההוא דתמורה (דהני) דהמפריש נקבה לאשם מהמקדיש זכר ²לידי נסכים דלא נחתא ליה קדושת הגוף כדאמרינן בשבועות (דף יא.) משום דגופיה לא חזיא לנסכים וי"ל דלא דמי דהתם לא חזי כלל לשום נסכים שבעולם אבל תמימים דהכא ונקבה דתמורה נהי דלא חזו לקדושת הגוף דהאי קרבן שהפריש עליו מ"מ ראוי לקרבן אחר ה"ני בבהמה וא"מ ונהי דנחתא עלייהו קדושת הגוף ובעיא מום לפדות עליו סוף סוף לדמי קיימי א"כ מאי שנא תמימים וי"ל דשנא ושנא דבעלת מום ראויה לימכר מיד ולקנות קרבנות טיר ג' בהמוח הצריכים לו אבל תמימים לא חזיא לימכר מיד כדפרישית דבעי מום לפדות עליו ואיכא שהייה ופר"ת כיון דשהה אצלו לזמן מרובה חיישינן אולי נתן לבו להזכיר שם חטאת על אחת מהם אך לא בירר והוי כאומר לחטאתו ולעולתו ולשלמיו דהוו מעורבין 🕫 בתערובת והוליכוף לאבוד ויש להוסיף ולחת טעם דמעות ובעלת מום דחזו ליה לאלתר ולקנותיי בהן הקרבנות עלמן הלריכין לנזיר לכך ליכא למיחש שמא נתן לבו לפרש בתערובת דלמה יפרש בלבו בתערובת הואיל ובידו לפרש ולברר מיד כשיקנה הקרבנות ז! ענין הלריכין למיר אבל היכא דאיכא שהייה ליכא למימר הכי: אבל גםבא לא אבל סואר קורות לבנות²¹. האי אבל קאי אמתני' דקתני מעות סתומין יפלו לנדבה ועלה קאי דוקא המעות אבל הפריש ג' נסכות או ג' קורות אין להם דין סתומין אלא דין מפורשין בתערובת דהולכין כולן לאבוד וטעמא משום שהייה כדפרישית דאין דרך למכור כספיו מיד עד שימלא אדם הלריך להם וימכרם ביוקר 🔊 לר"נ נסכא נמי חשיב ססומין שפעמים שקונין מיד אבל קורות דרך להשהות עד שימלא אדם הלריך לקנותם ללורך הבנין: אלא [מעתה] מעות ולא עופות. לכאורה משמע דמיירי בעופות דלא חזי להקרבה כגון אווזין ותרנגולין דומיא דנסכא וסואר קורות דממעט נמי לעיל ממעות וא״א לומר כן דאווזין ותרנגולין לשום קרבן לא חיילא קדושת הגוף עליהן ויכול למוכרן לאלתר בלא מום והוי להו בהמהבי בעלת מום דחשיב לעיל כמעות ועוד דההוא דרב חסדא דמייתי עלה מיירי בתורין ובני יונה וה"ני יש לפרש הנך עופות בתורין ובני יונה וא"ת סוף סוף הא בטיר קיימינן ובנזיר לא חזו כלל ואינהו נמי הוו להו לגבי נזיר כמו אווזין ותרנגולין וי"ל כיון דחזי לשום קרבן חיילא קדושת הגוף עלייהו מידי דהוה אפרים ואשעירים דפירשנו לעיל ומיהו אכתי קשה דאי חיילא עלייהו קדושת הגוף תו לא מיפרקי (דמיו) דאין לעופות פדיון אפילו כשיפול בהם מום א"כ אין ראוי למיר כלל לא לימכר ולא להקריב קרבנותיו ועוד דההיא דרב חסדא דמייתי עלה מיירי בחייבי קינין משמע דהאי פירכא נמי בחייבי קינין לכך נ"ל דמיירי ודאי קינין זו מב וזב וזבה וכיולא בהן וגם זו בחייבי קינין דשייך זו בהו בחייבי קינין משמע דהאי פירכא נמי בחייבי קינין א"נ מיחוקם נמי אפילו בנזיר דדמי ליה כמו בחייבי קינין א"נ מיחוקם נמי אפילו בנזיר דדמי ליה כמו בחייבי קינין א"נ מיחוקם נמי אפילו בנזיר

> . לר"י דאית ליה הלכה היא בנזיר דאומר דוקא במעות נתקבלה ההלכה או בדבר העומד לימכר לאלתר במעות. ולר דיליף לה מקרא איכא לפרושי בה טעמא דחיישי׳ שמא באריכות הזמן פירש אלו דמים לחטאת. וא"א שיקריבו מהם עולה ין רו הקוא המלח: אבל נסכא לא. לא הויא כסתומה לפי שאין מוכרים אותה במעות אלא לוקחים ממנה בהמה לפי הלכך ילכו לים המלח: אבל נסכא לא. לא הויא כסתומה לפי שאין מוכרים אותה במעות אלא לוקחים ממנה בהמה לפי [שאין] שומתה ידועה ולא דמיה למעות. ולר״ל אינה נמכרת מיד עד שיחקרו לידע שומתה וצריך שהות ואיכא למיחש שמא פי׳ מחצית׳ או שלישיתה לדמי חטאת: אפי׳ נסכא הוה כמעות משום דמוכרי׳ אותה לאלתר במעות או משום דהיא שבה של מחברת או של שלים ולכלי חסאות אפי נסכא הוה כמכירתה אבל סואר של קרונת לא קבוצת קרונת שקנה קרונת עצמה כמעות כיון שקונין בה ולה"ל נמי אין צריך שהות במכירתה אבל סואר של קרונת לא קבוצת קרונת שקנה קרונת לבנין ונמלך למוכרן אינו מוכרן לאלתר עד שיודמן לו אדם שצריך לבנות ויקנם ביוקר או יחליפו לו בדבר אחר: מאי טעמא דרבנן הנהו אמוראי דאמרי מעות ולא בהמה ולא נסכא ולא סואר של קורות א"כ מעות גמירי ולא דבר אחר אלא מעתה מעות ולא עופות כלומר המפריש קן לחובתו ולא פירש איזו לעולה ואיזו לחטאת כדא' לעיל מי שהיה

תניא כוותיה דרבא אלו לחטאתי והשאר לשאר נזירותי כו'. את השאר יביא חליו לעולה וחליו לשלמים דכיון דאמר אלו לחטאתי כמי שאבדו דמי וכמי שנפרדו דמי והשאר הוי להו כמפורשין: ומועלין בכולן. בכל השאר דבשאר יש עולה ובעולה איכא מעילה: ואין מועלין

במקלחן. דאיכא למימר של שלמים הן ובשלמים ליכא מעילה לפני זריקת דמים: דמי עולה יביא בהן עולה והשחר יפלו לנדבה. דכל היכח דמעורב חטאת ביניהן כסתומין דמי: ומועלין בכולן. משום דמי חטחת שביניהם. ואי קשיא והא אמרינן דמי חטאת לא נהנין ולא מועלין לא קשיא דהא דתני מתני׳ לא נהנין ולא מועלין בדמי חטאת משום דמת ואין ראויין להקרבה אבל כי לא מת אן מועלין בדמים שהרי ראויים להקרבה: ולא במקלסן. (א) ושמאן שלמים הן: אבל בהמה הרי היא כמפורשת. שאם מת והניח ג' בהמות הרי היא כמפורשת משום דאית ביה או היכר דהך דהויא נקבה ללורך חטאת והאי דהוי זכר עולה והאי דהוי איל בן ב' שנים לצורך שלמים וכיון דהויין להו כמפורשין חטאת תמות יושלמים יקרבו כדברי מתני׳: ל"ש אלא בן תמימים. וכה"ג דפרשינן: אבל בעלת מום. דו אם מת והניח ג׳

בהמות בעלי מומין כיון דלחו להקרבה קיימי אלא לדמיהן דסתמא דמילתא הולצורך דמים חהפרישו וכמעות סתומין דמיין ויפלו כולן לנדבה: אבל נסכא. אם הניח ג' חתיכות כסף הוו להו כמפורשין. הניח ג' חתיכות כסף כדי לקנות באחת מהן חטאת ובאחת מהן עולה ובאחת מהן שלמים דמי חטאת ילכו לים המלח: ור"ג בר ילחק אמר אפילו נסכא. כסתומין דמי הואיל וראויין לעשות מהן מעות אבל ג' סואר של קורות כמפורשין דמי חד לחטאת וחד לעולה וחד לשלמים ש: מ"ע דרבנן. דרב [נחמן ורב] מונט ילחק דאמרי מעות הוו כסתומין ולא נסכא ולא סואר של קורות אי משום דמעות גמירי לה דהוו כסתומין אבל מידי אחרינא לא: אלא מעסה ולא עופות. מסתמא הוו להו כמפורשין: שור"ת ה"נ אלא הא דאמר רב חסדת חין הקינין מתפרשות כו' בלקיחת בעלים. מן השוק שחם נאכל אחד מהם בן או פרח לאויר העולם קודם עשיית כהן יביא זוג לשני אלא יו ש"מ מדעופות הויין להו כסתומין וכדרב חסדא בהמה וסואר של קורות נמי הויין להו כסתומין:

הגהות התוספות

1. ל"ל ודמי שלמים בכל מקום שהם יהו מחוללים על בהמה הורים הנתירי כו כני כל 1. כי כ דנשתמש ותיבת אם נמחק. 3. נדל"ל וכמפורשת. 4. ל"ל מקרבנותיו. 5. ל"ל כמו מיעוטא דממעט. 6. תיבת מאותן נמחק. 7. ל"ל דמתים. 8. בס"א דתמימה. 9. ל"ל ה. בש מי דמניים. פי נמחק. דאיכא נמי. ומיבת ה"ג נמחק. 10. ל"ל מפורשין. 11. ל"ל כו׳ אבל סואר של קורות העומד לבנות. 13. נ״ל לה"נ יש לפרש. 15. בחייבי קינין. 16. ל"ל דגם. 17. ל"ל שייך. 18. נדל"ל וגם לענין זה.

פי' הרא"ש (המשך)

מחוייב חטאת ואמר הרי עלי עולה והפריש מעות ואמר אלו לחובתי רצה להביא לא יביא משום דחשבינן להו כמפורש ואין ידוע למה הכא מפורש חוץ ממעות. א"כ כשהפריש קן לחובתו הוי כמפורש. ואין הדבר ידוע ולא יוכלו הבעלים או הכהן . לבררם שמא ישנה מעולה

דחשיב יקרבו עולות כדין סתומי׳ דאמרי׳ לעיל תנא נזיר וחייבי קינין דדמי ליה ואע״ג דאמרי׳ אין מקייצין בעופות היינו שלא יקחו עולת העוף משופר נדבה. אבל אם העוף קדוש כבר מקיצין בו והכי אמרי' פ' טרף בקלפי'. אלא הא דאמר רב חסדא אין הקינין מתפרשות וכר'. ואמאי והא מעות גמירי ולא דבר אחר וכיון שהפרישו הבעלים ולא פירשו הוי כמפורש שנתערבו והיאך נתפרשו בעשיית הכהן אלא ש"מ כהן יכול לבררם כדכתיב ולקח ועשה אלמא עופות כסתומים. וה"ה נמי בהמה ונסכא וסואר של קורות ואם מת או הפר לה בעלה יפלו לנדבה. ולר"ל פרי' הכי כי היכי דאמר בבהמה ונסכא וסואר בותמה נסכא וסאה של קודות ואם כהוג הוהפי להביבלה של די בנובה. לדי כך יהיי היא האם בתחות וסטה וסאה של קרות משום של של הידם והישר שמא פירש הידם במפריש לחטאת או לעולה מסתבר נמי למיחש שמא פירש הידם מסתבים הידם אבר במסר במחום אין הקינין וכו' כדפי. מת ימותו ולא אמר יפלו לנדבה וכן כל קן סתום לא יוכל להתברר עוד. אלא הא דאמר רב חסדא אין הקינין וכו' כדפי. אלא שמע מיניה דלא חיישינן לשמא בירר וכן נמי בבהמה ונסכא וסואר. 14) וקשה אדפריך מדרבנן לפרוך מכמה משניות דתנן בהן קן סתומה. אלמא דמתבררי׳ אח״כ אע״פ שהפריש סתומים וכ״ת כגון שהבעלים אומרים שלא בררו א״כ הא דרב

וכגון במיר טמא שלריך שתי תורין חד לחטאת וחד לעולה דבטמא נמי הילכתא כדמשמע בשילהי פירקין וה"פ מעות ולא עופות

כלומר אם חייבי קינין הפריש חורין ובני יונה ולא פירש בשעת לקיחה ומת קודם הקרבה או הפר לה בעלה דלא יהבינן להו דין דסתומין לענין זה 10 שיקריב הכהן אי זה שירלה חטאת ואי זה שירלה עולה לפי דבריך שאתה אומר מעות דוקא הוו סתומין ולא בהמה